Directie

Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad

Raadscommissie

Datum raadscommissie

14 september 2017

Onderwerp

Annotatie:

- mbt de brief van de burgemeester over het verlengen van de termijn opschorting sluitingenbeleid voor coffeeshops
- mondelinge vragen over opschorten sluitingenbeleid voor natte horeca naar aanleiding van sluiting van Club ABE (Amstelstraat)

Hoofdpunten

- Van eind 2015 tot eind 2016 vond een reeks van beschietingen op coffeeshops plaats.
- Omdat niet kon worden uitgesloten dat er een relatie was tussen de toename van het aantal beschietingen en de uitvoering van het sluitingenbeleid, is met het oog op de bescherming van de openbare orde en veiligheid per 1 december 2016 de uitvoering van het sluitingenbeleid voor coffeeshops voor de duur van zes maanden opgeschort.
- Deze opschorting gold voor alle coffeeshops die een verklaring tekenden waarmee ze beloofden alle noodzakelijke maatregelen te treffen om beschietingen te voorkomen.
- In plaats van een sluiting voor onbepaalde tijd, volgt voor deze coffeeshops in het geval van een beschieting in beginsel een verplichting de zaak een week gesloten te houden.
- 90% van alle exploitanten heeft de verklaring ondertekend.
- Het onderzoek van de politie heeft opgeleverd dat er geen sprake is van één dader/dadergroep of één gedeeld motief. In een paar zaken zijn aanhoudingen gedaan, meestal in combinatie met andere strafbare feiten, maar dit heeft (vooralsnog) niet geleid tot veroordelingen voor een beschieting. In een of twee gevallen lijkt er relatie te zijn met zware georganiseerde criminaliteit.
- Op 1 juni 2017 zou de opschortingstermijn aflopen.
- Zowel de politie als de coffeeshopbranche onderschreef verlenging van de termijn van opschorting.
- Op 29 mei 2017 heeft de burgemeester na overleg in de driehoek besloten tot verlenging van de opschorting tot 1 juni 2018, omdat het politieonderzoek naar enkele beschietingen nog loopt.
- Op 30 mei 2017 is dit aan de Bond van Cannabisdetaillisten meegedeeld.
- Vlak voordat de brief van 8 juni 2017 aan de raad zou worden verstuurd werd coffeeshop Ying Yang beschoten.
- Omdat Ying Yang de verklaring heeft ondertekend, viel deze coffeeshop onder de opschortingsmaatregel. De exploitant heeft de coffeeshop een week dicht gehouden.
- De politie heeft geen aanwijzingen dat de Ying Yang beschoten is ter beïnvloeding van de bestuurlijke besluitvorming.

[PASSIEF: het kan evenwel niet worden uitgesloten dat de schutter heeft berekend dat het sluitingenbeleid per 1 juni 2017 ook bij coffeeshops weer onverkort zou worden uitgevoerd, omdat het besluit de termijn te verlengen wel was genomen, maar nog niet bekend was gemaakt]

Aangekondigde mondelinge vragen (VVD)

Van de 10% van de shops die geen verklaring heeft ondertekend, zijn daar shops van beschoten?

Nu is het opschorten van beleid, maar moeten we het niet staand beleid gaan maken (zoals we nu tijdelijk doen)? Zijn we voornemens om dit als vast beleid te gaan hanteren? Waarom wel/niet?

Beantwoording:

- Het opschorten van het beleid is het gevolg geweest van zeer specifieke omstandigheden; nl. het beschieten van coffeeshops in een zeer korte periode. Er was een toename van een aantal coffeeshops dat is beschoten.
- Het staande sluitingenbeleid is opgeschort. De opschorting is verlengd op 29 mei 2017.
- Er is in de tussenliggende periode maar 1 coffeeshop beschoten. We doen geen mededelingen over welke coffeeshops de verklaring al dan niet hebben ondertekend, omdat daarmee duidelijk wordt welke coffeeshops wel en welke niet voor onbepaalde tijd gesloten zullen worden in geval van een beschieting.
- Als de redenen om de uitvoering van het beleid op te schorten (indruk van misbruik van het sluitingenbeleid) zijn weggenomen, dan is de openbare orde met de opschorting niet langer beter gediend en is er ook geen reden meer om de opschorting langer te verlengen en kan het sluitingenbeleid weer onverkort worden uitgevoerd.

Achtergrondinformatie beschietingen coffeeshops

- Van eind 2015 tot eind 2016 zijn 8 coffeeshops bij elkaar 11 keer beschoten. Twee coffeeshops zijn dus herhaaldelijk beschoten.
- Omdat niet kon worden uitgesloten dat de uitvoering van het sluitingenbeleid voor de schutters een (bijkomend) doel was, heeft de burgemeester in overleg met de politie en vertegenwoordigers van de coffeeshopbranche besloten voor een periode van in beginsel 6 maanden na een beschieting de uitvoering op te schorten voor die coffeeshops die vooraf een verklaring hebben getekend.
- Met de verklaring beloven de coffeeshopexploitanten alle informatie over bedreigingen, afpersingen, incidenten aan de politie te melden. Ook beloven ze een camerasysteem op te hangen.
- In ruil daarvoor worden coffeeshops die beschoten zijn niet meer voor onbepaalde tijd dichtgetimmerd, maar moeten zij een week de deuren gesloten houden.

Opschorten sluitingenbeleid bij reguliere horeca (anders dan coffeeshops)?

- Op 24 augustus 2017 is club ABE voor onbepaalde tijd gesloten nadat er een handgranaat in de portiek van de club is aangetroffen.
- Club ABE heeft o.a. in de media aangegeven zich slachtoffer te voelen en zijn van mening dat het beleid van de burgemeester misbruikt wordt omdat men weet dat in dit soort gevallen een zaak wordt gesloten;
- Zij hebben destijds aangegeven dat ze net als de coffeeshop een week vrijwillig dicht wilden gaan en verzocht om daarna weer open te mogen.
- Raadsleden hebben aangegeven vragen te stellen over of de opschorting zoals die geldt bij coffeeshop niet ook bij reguliere horeca toegepast moet worden.
- Bij Koninklijke Horeca Nederland zijn vanuit branche signalen binnengekomen dat ondernemers zich zorgen maken dat zij ook gedwongen moeten sluitingen, omdat er geweld wordt gebruikt op hun zaak; bijv. door bezoekers die bij de deur zijn geweigerd.

Input reactie

- Advies is aan te geven dat het hier een ander soort situatie betreft dan bij de coffeeshops. Het betreft een ander type branche (niet te maken met achterdeur). En bij coffeeshops was de toename van beschietingen in zeer korte tijd aanleiding voor de opschorting van het beleid. Dat is hier niet aan de orde.
- Er is (op dit moment) geen aanleiding om te veronderstellen dat er handgranaten in de portiek van horecazaken worden gelegd om zodoende een sluiting van de zaak te bewerkstelligen.
- Daar komt bij dat het tweede incident (en sluiting) bij club ABE betreft.
- Daarnaast is er ook onlangs nog een ernstig incident geweest bij Club Abe: een portier is zwaar mishandeld en meubilair op het VIP-gedeelte is toegetakeld.
- De politie is op dit moment nog bezig met het onderzoek en over aanleiding van het incident valt op dit moment nog weinig te zeggen.
- Bestendige bestuurspraktijk is dat bij ernstige geweldsincidenten, dreigingen (zoals beschieting of handgranaat) gericht op een publiek toegankelijke inrichting waarbij de openbare orde is geschonden, de zaak voor onbepaalde tijd wordt gesloten. Hierbij geldt dat indien kan worden uitgesloten dat het incident op enige wijze verband houdt met de bedrijfsvoering van de zaak, er van sluiting kan worden afgezien. Bij deze overweging kan meespelen info uit opsporingsonderzoek, type zaak, impact incident (tijdstip, zaak wel of niet gesloten, aanwezigheid personen) eerdere incidenten, etc.
- *Voor uw info: Zodoende heeft u destijds bij de beschieting van Mossel en Gin besloten om van sluiting af te zien (zaak is toen twee weken vrijwillig gesloten). Bij deze zaak was geen enkele indicatie dat het op enigerwijze met de bedrijfsvoering te maken had, daarnaast is ook gekeken naar tijdstip, aanwezigheid personen, type zaak. Ook in een ander geval (club Smokeys) heeft u om deze reden van sluiting afgezien).*
- De sluiting voor onbepaalde tijd ipv bepaalde tijd geeft de mogelijkheid om maatwerk toe te passen en per geval te bekijken wanneer heropend kan worden.
- Een sluiting ziet op de openbare orde en niet op de ondernemers;
- Een sluiting ziet dan ook niet op de verwijtbaarheid van de ondernemer, maar heeft als doel om de openbare orde te herstellen.

- Dit type incidenten hebben een grote impact op de openbare orde en maakt veel indruk op omwonenden en bezoekers. Er is daarom wel enige tijd nodig om openbare orde te herstellen en vandaar dat over het algemeen uit wordt gegaan van een minimale periode van drie maanden.
- In het geval blijkt dat een risico op herhaling niet groot is en er geen sprake is van verwijtbaarheid, kan de zaak weer open;
- Indien ondernemers bedreigingen ontvangen over het gesloten krijgen van hun zaak, dan is het van belang dat horecaondernemers dit direct melden bij de politie en gemeente. Alleen op die manier kan er wat met de informatie worden gedaan.
- Eventueel kunt u toezeggen de notitie met actualisatie van het sluitingenbeleid (en dus de bestendige bestuurspraktijk) te agenderen voor de commissie AZ.

Achtergrondinformatie

- Er hebben zich de afgelopen twee jaar vijf geweldincidenten gericht *op* horecazaken (anders dan coffeeshops) voorgedaan, waarbij twee keer bij Club Abe:
  - Beschieting januari 2016 van Club Abe.
  - Handgranaat op 24 augustus 2017 bij Club Abe;
  - Beschieting in januari 2017 restaurant Mossel & Gin (gelegen in het Westerpark);
  - Handgranaat in maart 2017 op de deurmat van café In The City (Kleine Gartmanplatsoen).
  - Beschieting op beveiligers van Club one45 (Arenaboulevard) op 28 maart 2016.
- Politie doet onderzoek naar deze incidenten, maar het is (nog) niet duidelijk wat het motief is geweest.
- Enkele dagen na de sluiting van Club ABE heeft een persoon die geweigerd was bij een club geroepen dat hij een handgranaat voor de deur ging leggen zodat deze club ook dicht zou moeten. Deze informatie is afkomstig van KHN.
- De voorzieningenrechter heeft uitspraak gedaan over het verzoek van Club ABE om hangende bezwaar de zaak weer te heropenen. Dit is door de voorzieningenrechter afgewezen.

Actualisatie van het sluitingenbeleid

- Vorige week heeft u in gesprekken met raadsleden aangegeven dat u het sluitingenbeleid op korte termijn wilt delen met de raad.
- De notitie van het sluitingen- en heropeningsbeleid dateert uit 2005. Deze notitie is geactualiseerd en geeft de bestendige bestuurspraktijk weer.
- In maart 2017 is met u afgesproken dat we deze notitie voortaan als bijlage zouden voegen bij de notitie uit 2005.
- Indien er naar gevraagd wordt, bijvoorbeeld door belanghebbenden, advocaten en rechters maar ook door de pers, wordt deze notitie verstrekt.
- De notitie is niet actief openbaar gemaakt en dus niet gepubliceerd in het gemeenteblad.
- In de actualisatie is aangegeven dat indien er zich feiten en omstandigheden voordoen die de vrees wettigen dat het geopend blijven van de inrichting ernstig gevaar oplevert voor de openbare orde de burgemeester de zaak kan sluiten Hierbij geldt het beleidsuitgangspunt dat indien kan worden uitgesloten dat het incident op

enige wijze verband houdt met de wijze bedrijfsvoering er in beginsel van sluiting kan worden afgezien.

Eerstvolgende bespreekmoment met commissie/ raad

Svp data vermelden

Behandelend ambtenaar

Naam: [redacted] toestelnummer: [redacted]